

BOEKAANKONDIGING

Dr K. W. DAMMERMAN.— **Preservation of wild life and nature reserves in the Netherlands Indies.**

Bij gelegenheid van het Fourth Pacific Science Congress, dat op Java gehouden werd in de maanden Mei en Juni, heeft de voorzitter van de Ned. Ind. Vereeniging tot Natuurbescherming bovenvermeld werkje het licht doen zien, dat thans voor leden van genoemde vereeniging à f 2.50 (geb.) en voor niet-leden à f 4.— verkrijgbaar wordt gesteld bij den penningmeester te Buitenzorg, gelijk ook op den omslag van deze aflevering vermeld staat. Daar de congres-taal Engelsch is, is ook deze uitgave in die taal geschreven, hetgeen een ruime verspreiding natuurlijk niet in den weg zal staan. En stellig verdient het in het bezit te komen van allen, die zich aangetrokken gevoelen tot de levende tropische natuur en deze, voorzoover noodig, voldoende beschermd wenschen te zien. De fraaie uitvoering trekt ten eerste de aandacht. Geheel gedrukt op kunstdrukpapier, wordt de tekst, waarin reeds een aantal afbeeldingen voorkomen, bovendien nog geïllustreerd door een 17-tal fraai gereproduceerde photo's, terwijl achterin 5 gekleurde vogelplaten zijn bijgevoegd. De afgebeelde vogelsoorten zijn: 1. *Halcyon smyrnensis cyanoventris*, 2. *Pyrotrogon erythrocephalus*, 3. *Eucichla cyanura*, 4. *Paradisaea apoda novae-guineae* en 5. *Leptocoma jugularis* met *Aethopyga mystacalis*. Geheel in overeenstemming met deze uitvoering is de uiterlijke verschijning: gebonden met breed linnen rug en voorzien van oranje-geel papier, waarop een paradijvogel in steenroode kleur prijkt, mogen wij zonder overdrijving spreken van een luxe-uitgave.

De inhoud is verdeeld in 3 hoofdstukken. Het eerste handelt over de bescherming van in het wild levende dieren en planten, van welke enkele hier te noemen zijn: de neusaap, de orang oetan, de rhinoceros, de geschubde miereneter, de tapir, de kroonduif, de reuzenvaraan van Komodo, en van de beschermde planten *Pinus Merkusii*, *Pandanus Koordersii* en de *Rafflesia*-soorten.

Daarna wordt in het tweede hoofdstuk een kort beredeneerd overzicht der natuurmonumenten gegeven, voorafgegaan door eenige mededeelingen omtrent de wordingsgeschiedenis der Ned. Ind. Vereeniging tot Natuurbescherming, welke door den onvermoeiden ijver en energie van den in November 1919 overleden Dr S. H. KOORDERS in 1913 officieel erkend werd. Van de belangrijke resultaten, welke, gedurende de ruim 15 jaar van haar bestaan, door het bestuur der Vereeniging bereikt zijn, legt het hier aangekondigde werkje een welsprekend getuigenis af. Vooral het derde hoofdstuk geeft een goed idee van hetgeen op natuurbeschermingsgebied in Nederlandsch Indië reeds gedaan is. Hierin worden nl. de natuurmonumenten opgesomd en deels in het kort besproken. Het aantal beschermde terreinen bedraagt op Java 55 en van deze is een kaartje bijgevoegd, dat een overzicht geeft van hun verspreiding over het eiland, terwijl tevens de uitgestrektheid van elk bij benadering wordt aangegeven. Daarbij valt zeer op, dat de grootste terreinen (grootter dan 500 hectaren) in West-Java liggen en in Oost-Java (G. Ardjoena en oostelijker). Een 30-tal wordt in het kort besproken, waarbij een bepaald schema is gevolgd: datum van reserveering, ligging, uitgestrektheid, redenen van bescherming, route waarlangs het terrein bereikbaar is en litteratuur-opgave worden na elkaar vermeld. Zoo ook voor de natuurmonumenten, welke buiten Java liggen en wier aantal 18 bedraagt. Deze zijn als volgt verspreid: 11 op Sumatra, 3 op Celebes, 1 op Madoera, 1 op Bali, 1 op Ambon en 1 op Nieuw-Guinea.

Uitvoeriger op dit alles in te gaan is onmogelijk. De lezer zelf zal in dit fraaie boekje veel wetenswaardigs aantreffen omtrent belangrijke natuurgebieden en nog levende planten en dieren, die thans beschermd worden. Als aanhangsel zijn nog bijgevoegd eenige ordonnanties en ontwerp-ordonnanties betrekking hebbende op de bescherming van natuurmonumenten en flora en fauna. Een tabellarisch overzicht van den uitvoer van in het wild levende dieren en hun producten besluit het werkje.

V. SL

RECTIFICATIE

De Heer M. BARTELS Jr verzoekt in zijn artikel „Kiara-gasten” in afl. 3 van dezen jaargang op p. 41, 12den regel van boven, *soerilli's* te vervangen door *soerili's*.

„ „ 19 „ „ „ „ *plantani* „ „ „ *nigrovittatus*.